

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1733

Warszawa, 10 lutego 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Waldy Dzikowskiego.

(-) Tadeusz Aziewicz; (-) Marek Biernacki; (-) Bogdan Bojko;
(-) Zbigniew Chlebowski; (-) Janusz Cichoń; (-) Leszek Cieślik;
(-) Grzegorz Dolniak; (-) Janusz Dzięcioł; (-) Waldy Dzikowski;
(-) Krzysztof Gadowski; (-) Łukasz Gibała; (-) Paweł Graś; (-) Andrzej Halicki; (-) Stanisław Huskowski; (-) Sebastian Karpiniuk; (-) Grzegorz Karpiński; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Józef Piotr Klim;
(-) Magdalena Kochan; (-) Witold Kochan; (-) Jerzy Kozdroń; (-) Jacek Krupa; (-) Jan Kulas; (-) Dariusz Lipiński; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Jan Musiał; (-) Sławomir Neumann; (-) Mirosława Nykiel; (-) Paweł Olszewski;
(-) Sławomir Piechota; (-) Grzegorz Raniewicz; (-) Halina Rozpondek;
(-) Sławomir Rybicki; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Witold Sitarz;
(-) Aleksander Marek Skorupa; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Jan Walenty Tomaka; (-) Cezary Urban;
(-) Piotr van der Coghén; (-) Robert Węgrzyn; (-) Marek Wójcik; (-) Anna Zielińska-Głębocka; (-) Stanisław Żmijan.

U S T A W A

z dnia 2009 r.

o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa

Art. 1.

1. Wstrzymuje się wypłacanie subwencji na działalność statutową partii politycznych, o której mowa w art. 28 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.), zwanej dalej „subwencją”, przysługującej za okres od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.
2. Subwencję przysługującą za pierwszy kwartał 2009 r. wypłaca się na zasadach dotychczasowych.

Art. 2.

1. W roku 2010 partie polityczne nie składają wniosku, o którym mowa w art. 29 ust.3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych.
2. Partie polityczne nie mają obowiązku sporządzenia i składania Państwowej Komisji Wyborczej corocznej informacji finansowej o otrzymanej subwencji oraz o poniesionych z subwencji wydatkach, o której mowa w art. 34 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, za rok 2010, jeżeli w tym okresie nie korzystały ze środków pochodzących z wcześniej otrzymanych subwencji.

Art. 3.

Bieg terminów, o których mowa w art. 34c i art. 38d ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu w okresie, o którym mowa w art. 1 ust.1.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa ma na celu wstrzymanie, przez okres prawie dwóch lat, począwszy od 1 kwietnia 2009 r., wypłacania subwencji na działalność statutową partii politycznych, o której mowa w art. 28 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Proponowane rozwiązanie spowodowane jest koniecznością poszukiwania dodatkowych oszczędności we wszystkich sferach finansowanych z budżetu państwa.

W obecnej, szczególnej sytuacji, kiedy Rada Ministrów ogranicza wszystkie wydatki, konieczne jest dokonanie ponownej analizy wysokości wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na subwencję na działalność statutową partii politycznych. Partie polityczne także powinny częściowo ograniczyć korzystanie z pieniędzy budżetowych, czyli pieniędzy wszystkich podatników.

Należy podkreślić, że rozwiązanie polegające na ograniczeniu subwencji dla partii politycznych zastosowano już w przeszłości, kiedy – na okres dwóch lat – ograniczono wysokość takiej subwencji, poszukując oszczędności w celu likwidacji tzw. „dziury budżetowej Bauca” w roku 2001. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustaw: o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Prawo energetyczne, o partiach politycznych, o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych, o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej, Prawo telekomunikacyjne, o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe", o spółdzielniach mieszkaniowych, o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001-2006, o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych oraz o utracie mocy ustawy o kasach oszczędnościowo-budowlanych i wspieraniu przez państwo oszczędzania na cele mieszkaniowe (Dz. U. Nr 154, poz. 1802) znacząco ograniczono wysokość subwencji wypłacanej partiom politycznym za lata 2002 i 2003, natomiast art. 15 tej ustawy przewidywał wypłatę jednorazowej dotacji dla partii politycznych, przysługującej po wyborach, w dwóch ratach: połowę w roku 2002, a drugą połowę w roku 2003.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o partiach politycznych, partia polityczna, która w wyborach do Sejmu samodzielnie tworząc komitet wyborczy otrzymała w skali kraju co najmniej 3% ważnie oddanych głosów na jej okręgowe listy kandydatów na posłów albo w wyborach do Sejmu weszła w skład koalicji wyborczej, której okręgowe listy kandydatów na posłów otrzymały w skali kraju co najmniej 6% ważnie oddanych głosów, ma prawo do otrzymywania przez okres kadencji Sejmu subwencji z budżetu państwa na działalność statutową. Subwencja ta przysługuje począwszy od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym odbyły się wybory, i wypłacana jest do końca roku, w którym odbywają się kolejne wybory. Jeżeli kadencja Sejmu ulegnie skróceniu, wówczas prawo do subwencji przysługujących partiom politycznym wygasa z końcem kwartału, w którym zakończyła się kadencja Sejmu. Wysokość rocznej subwencji dla danej partii obliczana jest zgodnie ze wzorem określonym w art. 29 ustawy o partiach politycznych. Subwencja ta wypłacana jest danej partii politycznej w czterech kwartalnych ratach, w terminie do końca miesiąca następującego po każdym kwartale.

Przewidziane w projekcie rozwiązania zakładają wstrzymanie wypłacania subwencji dla partii politycznych przysługujących za okres od 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Raty subwencji za pierwszy kwartał 2009 r. będą wypłacone zgodnie z dotychczasowymi zasadami. Za rok 2010 subwencje nie będą wypłacane w ogóle.

W roku 2010 partie polityczne nie będą składały wniosku o wypłatę subwencji, a także nie będą składały do Państwowej Komisji Wyborczej corocznej informacji finansowej o otrzymanej subwencji i poniesionych z niej wydatkach, chyba że nadal korzystają ze środków pochodzących ze wcześniej otrzymanych subwencji.

Uchwalenie projektowanych rozwiązań przyniesie pozytywne skutki społeczne, gospodarcze i finansowe. Partie polityczne nie mogą „żyć w oderwaniu od rzeczywistości budżetowej” i w dobie trudnego budżetu nie mogą być jedynymi podmiotami w Polsce, które nie odczuwałyby skutków kryzysu gospodarczego i spowodowanego tym zmniejszenia dochodów budżetowych.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań przyniesie znaczne oszczędności budżetu państwa. W ustawie budżetowej na rok 2009 na subwencje dla partii politycznych przewidziane jest 138 mln złotych. Niewypłacenie subwencji za drugi, trzeci i czwarty kwartał roku 2009 przyniesie oszczędności w wysokości ok. 90 mln złotych. Biorąc pod uwagę wysokość rocznych wydatków na subwencję dla partii politycznych, można założyć,

że rezygnacja przez partie polityczne z subwencji przez okres prawie dwóch lat powinna przynieść oszczędności w wysokości około 220 mln złotych. Oznacza to, że – w przypadku konieczności pokrywania wielu wydatków budżetowych przychodami uzyskanymi z emisji obligacji i bonów skarbowych, co jest spowodowane zmniejszonymi dochodami podatkowymi – o tyle mniejsze w tym okresie będą pożyczkowe potrzeby budżetu państwa, co przyniesie pozytywne skutki gospodarcze w postaci większej ilości środków przeznaczanych przez banki na kredyty dla przedsiębiorców, a nie na wykup skarbowych papierów wartościowych.

Przyjęcie projektowanych rozwiązań przyniesie oszczędności budżetowe, w związku z czym nie ma potrzeby wskazywania źródeł finansowania.

Przedmiot projektu ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 13 lutego 2009 r.

BAS-WAL-289/09
TRYB PILNY

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Wnioskodawcy proponują uchwalenie nowego aktu prawnego: ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa. Projekt zakłada niewypłacanie subwencji na działalność statutową partii politycznych, która przysługuje im – na mocy postanowień ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, z późn. zm.) - za okres od 1 kwietnia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Zgodnie z projektem w 2010 r. partie polityczne nie składałyby ponadto wniosków o wypłacenie subwencji oraz - jeżeli nie korzystały w tym roku ze środków pochodzących z subwencji otrzymanych wcześniej - nie byłyby obowiązane do sporządzenia i złożenia Państwowej Komisji Wyborczej corocznej informacji finansowej o otrzymanej subwencji i o poniesionych z niej wydatkach. Proponuje się także dokonanie czasowej modyfikacji zasad dotyczących biegu terminów utraty prawa do otrzymania subwencji.

Zgodnie z art. 5 projektu, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego.

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień, o których mowa w projekcie.

4. Konkluzje

Przedmiot projektu ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, partie polityczne, finansowanie

Warszawa, 13 lutego 2009 r.

BAS-WAL-290/09
TRYB PILNY

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o czasowym
wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Waldy Dzikowski) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Wnioskodawcy proponują uchwalenie nowego aktu prawnego: ustawy o czasowym wstrzymaniu finansowania partii politycznych z budżetu państwa. Projekt zakłada niewypłacanie subwencji na działalność statutową partii politycznych, która przysługuje im – na mocy postanowień ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, z późn. zm.) - za okres od 1 kwietnia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Zgodnie z projektem w 2010 r. partie polityczne nie składałyby ponadto wniosków o wypłacenie subwencji oraz - jeżeli nie korzystały w tym roku ze środków pochodzących z subwencji otrzymanych wcześniej - nie byłyby obowiązane do sporządzenia i złożenia Państwowej Komisji Wyborczej corocznej informacji finansowej o otrzymanej subwencji i o poniesionych z niej wydatkach. Proponuje się także dokonanie czasowej modyfikacji zasad dotyczących biegu terminów utraty prawa do otrzymania subwencji.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego
Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, partie polityczne, finansowanie